

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

Adamičeva ulica 2 | 8000 Novo mesto
T 07 39 31 555
E zrsvn.oenm@zrsvn.si | www.zrsvn.si

Številka: 6-II-447/5-O-16/AŠP

Datum: 15.05.2018

V00182058

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

Urad za prostor in razvoj

Seidlova cesta 1

8000 Novo mesto

	Mestna občina Novo mesto	Sig. zn.: 614
Prejeto: 17.5.2018	Št. prilog:	
Št. zad.: 350-44/2016		
V seznanitev:	Vrednost:	

Ga. Viktorija Tekstor

Zadeva: Brv in kolesarska pot – Loka-Kandija - Strokovno mnenje po 117. členu ZON - drugič

Zveza: Javni natečaj

Z vlogo št. 350-44/2016-(618) z dne 04.05.2018, ki smo jo prejeli dne 14.05.2018, ste naslovni Zavod zaprosili za strokovno mnenje (projektne pogoje) v fazi Javnega natečaja za Brv in kolesarsko pot Loka- Kandija v Novem mestu, v Mestni občini Novo mesto.

Vlogi je bilo priloženo:

- Zabeležka usklajevalnega sestanka in zaprosilo za dopolnitev strokovnega mnenja, št. 350-44/2016-1 (608), z dne 16.04.2018, Mestna Občina Novo mesto, Urad za prostor in razvoj, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto;
- Osnutek natečajne naloge »Brv in kolesarska pot- Loka-Kandija«, maj 2018, Mestna Občina Novo mesto, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto;

Za predmetni natečaj gradnje Brvi in kolesarske poti Loka-Kandija, kjer so bila podana le izhodišča iz OPN Novo mesto, je Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto dne 14.11.2016 že izdelal Strokovno mnenje št. 6-II-447/2-O-16/AŠP in v njem podal ugotovitve ter osnovne usmeritve za umeščanje brvi na območje predmetne lokacije ter na območje ohranjanja narave. **Vsebinska zgoraj navedenega mnenja je uporabljena tudi kot izhodišče predmetnega mnenja.**

Opis natečaja za poseg

Predvidena je gradnja nove brvi za pešce in kolesarje preko reke Krke v Kandiji, na lokaciji ob izlivu Težke vode v reko Krko. Poleg konstrukcijske in arhitekturne zasnove brvi so potrebne tudi rešitve za urejanje obeh bregov reke Krke v navezavi na peš in kolesarske poti ter obstoječe prometno omrežje.

Območje načrtovane brvi se nahaja na lokaciji med Šmihelskim in Kandijskim mostom, kjer se bo brv na desnem bregu reke navezala na peš in kolesarsko pot Julijinega sprehajališča ter Kandijsko cesto, na levi brežini pa na obstoječo pot Župančičevega sprehajališča.

Mostna konstrukcija naj bi bila izvedena s čim manj (največ dvema) oz. brez podpornih stebrov v strugi reke. Predviden skupni razpon brvi znaša cca 110 m in širina od 3-4 m. Višina bo prilagojena na oba vstopa z obeh strani reke, pri čemer je SRK vsaj na koti 165,7 mn.m. (ca. 1 m nad Q100). Na obeh bregovih se načrtuje čim bolj sonaravne ureditve. Površina brvi bo ne drsna, brv pa opremljena z urbano opremo in javno razsvetljavo.

Celotno območje obravnave (brv in njena neposredna okolica) meri približno 1,9 ha in obsega zemljišča ali njihove dele z naslednjimi parcelnimi številkami: 620, 621, 622/2, 623/2, 629, 630, 643/5 k.o. Kandija ter 1362, 1363, 1364, 1365, 1366 k.o. Novo mesto.

Na podlagi določil 117. člena ZON (Ur. list RS, št. 96/04 – ZON-UPB2 in 61/06 – Zdru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14; v nadaljevanju: ZON) izdaja naslovni Zavod sledeče strokovno mnenje:

Status območja na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave

Ugotavljamo, da se lokacija predvidene brvi nahaja znotraj naslednjih območij ohranjanja narave:

Ime območja Natura 2000	Koda	Status	Uradna objava
Krka s pritoki	SI3000338	POO - Posebno ohranitveno območje	Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/2004, 110/2004, 59/2007, 43/2008, 8/2012, 33/2013, 35/2013 - popr., 39/2013 - Odl. US, 3/2014, 21/2016,)

Naravne vrednote	Ident. števil.	Zvrst	Status	Uradna objava
Krka	128	hidrološka, ekosistemska, zoološka	naravna vrednota državnega pomena	Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09 in 93/10)

Ekološko pomembna območja	Koda	Uradna objava
Krka-reka	65100	Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/2004, 33/2013, 99/2013)

Stanje območja Krka s pritoki

Reka Krka predstavlja s stališča biotske raznovrstnosti, naravovarstvene izpostavljenosti ter krajinske prepoznavnosti najpomembnejši naravni ekosistem na širšem območju Novega mesta. Na odseku reke Krke skozi mestno jedro je v večji meri izražen urbani značaj rečnih brežin s stalno prisotnostjo človeka in dejavnostmi, povezanimi z rečnim in obrežnim prostorom. Obrežni prostor je na nek način že degradiran z točkovno izkrčeno obrežno zarastjo, z točkovnimi ureditvami brežin z betonskimi opornimi zidovi, vanj so umeščene ceste, sprehajalne poti s počivališči, mostovi, čolnarne, pomoli, športni objekti, lokali ter drugi bivalni objekti.

Umestitev mosta na brežino reke, kot izhaja iz OPN je predvidena v mestnem jedru, v neposredni bližini izliva potoka Težka voda v reko Krko. Desna brežina je tu nekoliko dvignjena, travnata ter naravno ohranjena in točkovno poraščena z staro drevesno zarastjo, v neposredni bližini pa je gor vodno na breg reke umeščena tudi lesena čolnarna. Brežina tu zvezno prehaja v izlivni del potoka Težka voda. Leva brežina reke je položna in prav tako poraščena s točkovno starejšo drevesno zarastjo, nad katero se vzpne strma skalna brežina, ki je v vrhnjem delu poseljena s strnjeno pozidavo starega dela mesta, Breg. Po obeh brežinah je speljana pešpot, po levi brežini Župančičevo sprehajališče in po desni strani Julijina pešpot. Na levi brežini pri objektu Kluba za podvodne aktivnosti (v bližini kjer bi bila tudi vpeta predvidena brv) so na brežini Krke na novo urejene betonske stopnice in lesen podest za vstop v reko, prav tako je lesen podest/pomol urejen na isti brežini nekoliko nižje pod Bregom. Obe poti preko reke že povezuje lesena brv na Loki, ki je od predvidene nove brvi oddaljena okoli 450 m, Šmihelski ter Kandijski most. Poleg obstoječega lesenega mosta v mestnem jedru, ki je povezava z gozdnim območjem Ragovega loga, je bila predvidena tudi gradnja lesenega mostu/brvi na Brodu oz. Irči vasi.

Reka je zaradi ohranjenega rečnega sistema opredeljena kot posebno ohranitveno območje na podlagi naslednjih kvalifikacijskih vrst in habitatnega tipa:

- vidra (*Lutra lutra*): v zadnjem obdobju je zabeležena vrsta opažanj, ki govori o njeni stalni prisotnosti nad Grobljami, odsek skozi mesto pa je njena pomembna komunikacijska pot;

- ribe: platnica (*Rutilus pigus*), bolen (*Aspius aspius*), tudi navadna nežica (*Cobitis taenia*), pohra (*Barbus meridionalis*), kapelj (*Cottus gobio*), pezdirk (*Rhodeus sericeus amarus*), zlata nežica (*Sabanejewia aurata*), upiravec (*Zingel streber*), Kesslerjev globoček (*Gobio kessleri*), imajo tu prehranjevalne habitate. Sploh platnica ima drstišče na izlivu Bršljinskega potoka in na izlivu Težke vode. V spremembi in dopolnitvi Uredbe o Naturi 2000 so bile za reko Krko in pritoke dodane še naslednje vrste: potočni piškurji (*Eudontomyzon spp*) in činklja (*Misgurnus fossilis*), za katere še ni izvedena conacija;
- na odseku je stalno prisoten tudi bober (*Castor fiber*), ki ima v bližnjem Portovalu znana bobrišča;
- školjka navadni škrdžek (*Unio crassus*) je prisotna na celotnem odseku reke skozi Novo mesto, v večjih gostotah pa na predelih z zamuljenim dnom; tudi močvirska sklednica (*Emys orbicularis*) in ozki vrtenec (*Vertigo angustior*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*),
- predvsem obrežna vegetacija predstavlja tudi preletni in prehranjevalni koridor navadnega netopirja (*Myotis myotis*) in življenjski prostor puščavnika (*Osmoderma eremita*) in rogača (*Lucanus cervus*)
- habitatni tip HT-3260, vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculus fluitantis* in *Callitriche-batrachion* je značilen za celoten spodnji in srednji rečni tok.

Za navedene kvalifikacijske vrste je skladno s Programom upravljanja z območji Natura 2000 pomembno:

- ohranjanje naravne hidromorfologije voda,
- strukturirane struge in brežin vodotoka,
- nefragmentiranje vodotoka in prehodnost,
- zadosten volumen vode,
- zemljene brežine in obrežna vegetacija ter kvaliteta vode.

Ocena stanja

Poseg, gradnja mostu je predvidena na reki Krki in na njenih naravno ohranjenih delih leve in desne brežine. Gradnja bi lahko vplivale na posamezne vrste, vezane na reko in obrežni prostor, predvsem pa na lastnosti zaradi katerih je Krka opredeljena kot naravna vrednota.

Na podlagi 5. člena Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/2002, 67/2003) in Priloge 4 Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/2004, 70/2006, 58/2009), v nadaljevanju Priloga 4 Pravilnika), se posegi na naravnih vrednotah hidrološke, ekosistemske in zoološke zvrsti izvajajo le, če ni drugih prostorskih možnosti. V kolikor to ni izvedljivo, se posegi izvajajo tako, da se izkoristijo vse tehnične in druge možnosti, da se naravna vrednota ne poškoduje in so njene vidne in fizikalne lastnosti čim manj spremenjene.

Objekte za različne namene se na naravni vrednoti namešča tako, da se ne prekinja zveznost vodnega toka, da se ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka ter da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov. V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem tako, da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

Glede na:

- številne in raznolike že izvedene ureditve (pomoli, plavajoči splavi, vstopno/izstopna mesta za splav, čolnarne) na in ob reki Krki, na kratkem odseku skozi mestno jedro,
- naravno ohranjene brežine na mestu predvidenem za umeščanje brvi,
- utesnjenost oz. malo manevrskih površin na levi brežini za umeščanje brvi, ugotavljamo,

da bi lahko poseg točkovno kot kumulativno predvsem v času gradnje imel vpliv na stanje prisotnih vrst tako v reki kot na njeni brežini, lokacija umeščanja ter način izvedbe pa bi lahko degradirala in spremenila stanje naravne vrednote (morfologijo terena oz. brežin) in njeno vidno podobo.

V zvezi z zgoraj navedenim, naj se pri načrtovanju/umeščanju brvi in kasneje tudi pri samem posegu z namenom zagotavljanja in varovanja lastnosti naravne vrednote, upošteva naslednje konkretne usmeritve:

- Predvidi naj se brv brez podpornih stebrov v reki oz. z največ dvema podporama, da bo omogočena čim večja zveznost vodnega toka, da ne bo spremenjena ali bistveno spremenjena količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev vode, da bo v rečnem koritu zagotovljen naraven pretok in da bo dno reke ostalo strukturirano in čim bolj naravno ter neutrjeno;
- Brv naj se umesti v brežino na način, da bo vpeta v kar največji oddaljenosti od same reke, da bo pod njo mogoč prehod za živali ter preliv visokih vod, in da se prilagodi obstoječi vitalni obrežni zarasti, ki so jo v največji meri ohranja;
- Umeščanje brvi na levo brežino na mestu, kot je pridvidena, ne omogoča umeščanja le-te brez velikih in grobih gradbenih posegov, kot so širitev brega reke v sklano brežino nad njo, pri čemer bi bila močno spremenjena morfologija naravne vrednote, ki jo na mestu predstavlja rečni breg. Vpenjanje brvi naj se zato načrtuje na mestu, kjer je brežina širša (npr. gor vodno ob obstoječih objektih) in je gradnja lažje izvedljiva, z manj posegi v brežino reke;
- Brv naj se umesti na brežino reke na način in na mestu, da se bojo nanjo brez večjih posegov lahko navezale obstoječe pešpoti;
- Za izvedbo brvi naj se ne utrjuje naravno ohranjene brežine reke Krke in izlivnega dela potoka Težka voda, pogloblja in spreminja oblika dna reke ter potoka in spreminja morfologije brežin obeh vodotokov;
- Brv naj se izvede na način, da se brežin reke ne razstreljuje oz. naj se z deli ne povzroča večjih vibracij;
- Ohranjanje primarne vegetacije na brežini naj ima prednost pred zasajanjem nove;
- Čas izvajanja posegov in opravljanje dejavnosti se prilagodi življenjskemu ciklu živali in rastlin tako, da se dela izvaja do konca meseca februarja ali po 1. avgustu, da ne bodo motene razmnoževalne aktivnosti, vzreja mladičev in prezimovanje ogroženih vrst, rastlinam pa bo omogočeno semenenje, naravno zasajanje in druge oblike razmnoževanja;

Priporočilo:

- Brv naj bo na naravno ohranjenem odseku reke skozi mesto vizualno čim manj izpostavljena in transparentna;

Predmetno strokovno mnenje ne nadomešča Strokovno mnenje, ki si ga je potrebno pridobiti po 105. členu Zakona o ohranjanju narave v postopku naravovarstvenega soglasja, ki je sestavni del gradbenega dovoljenja.

Pripravila:

Andreja Škedelj Petrič, univ.dipl.ing.geologije
Naravovarstvena svetnica

A. Škedelj Petrič

Vodja OE Novo mesto:

Barbara, Kink, univ.dipl.biologinja in prof.biologije
Višja naravovarstvena svetovalka

Barbara Kink

Vročiti:

- Naslovu
- spis